

פרשת נח תשע"ט – למה נח מקבל שבחים יותר מכולם?

1. **בראשית ו,ט:** אלה תולדת נח, נח איש צדיק, תמים היה בדורתו, את האלוקים התהלך נח. **בראשית ז,א:** ויאמר ה' לנח בא אתה וכל ביתך אל התיבה כי אתך ראיתי צדיק לפני בדור הזה. **רש"י:** הואיל והזכירו סיפר בשבחו, שנאמר (משלי י,ג): זכר צדיק לברכה. **גור אריה על רש"י:** ואם תאמר הלא כמה פעמים הזכיר אברהם ויעקב ולא הזכיר שבחם?

בראשית ה,כז: ויהיו כל ימי מתושלח תשע וששים שנה ותשע מאות שנה וימת. **בראשית ז,ד:** כי לימים עוד שבעה אנכי ממטיר על הארץ. **רש"י:** אלו שבעת ימי אבלו של מתושלח **הצדיק** שחס הקב"ה על כבודו ועיכב את הפורענות. **בראשית ה,כה:** ויתהלך חנוך את האלוקים – **ואיננו**, כי לקח אותו האלוקים. **תרגום יונתן:** ואיננו עם יושבי הארץ כי גווע ועלה השמימה וקרא את שמו מטטרון הסופר הגדול.

ליקוטי שיחות ה/37: התורה הייתה צריכה לספר את השבח של נח כבר בסדרה הקודמת, היכן שנח מוזכר כבר בפעם הראשונה. מדוע המילים 'נח איש צדיק' מופיעות רק בפרשה השנייה?

2. **בראשית ו,ט:** נח איש צדיק, תמים היה בדורותיו ... את האלוקים התהלך נח.

רש"י: 'בדורותיו' – יש מרבתינו דורשים אותו לשבח, כל שכן שאילו היה בדור של צדיקים היה צדיק יותר. ויש שדורשים לגנאי – לפי דורו היה צדיק ואילו היה בדורו של אברהם, לא היה נחשב לכלום. 'את האלוקים התהלך נח' – אבל באברהם נאמר: 'האלוקים אשר התהלכתי לפניו', נח היה צריך סעד לתומכו, אבל אברהם היה מתחזק בצדקו מאליו.

משך חכמה ט,כ: נח משנקרא 'איש צדיק' נקרא 'איש האדמה', ומשה משנקרא 'איש מצרי' נקרא 'איש האלקים'. העניין דיש שני דרכים בעבודת השי"ת: מי שמייחד עצמו לעבודתו יתברך ומתבודד, ומי שעוסק בצרכי צבור ומבטל עצמו בשביל הכלל. וצריך להיות שמי שמתבודד יעלה מעלה מעלה והשני ירד ממדרגתו, הנה בכל זאת מצאנו שנח התבודד ולא הוכיח את בני דורו ... ואחר שנקרא איש צדיק ירד ממדרגתו ונקרא איש האדמה. ואילו משה נקרא איש מצרי שהוכרח לצאת לגלות הואיל ומסר עצמו על ישראל בהריגת מצרי ובסוף נקרא 'איש אלקים' שהגיע לתכלית השלמות מה שיוכל האדם להשיג.

3. **ליקוטי שיחות ה/282:** כל אדם חייב לומר בשבילי נברא העולם, וכך ביחס לתורה והוראותיה שהן נאמרות לכל יחיד בפני עצמו. כך ביארנו כמה פעמים על הפסוק 'אנוכי ה' אלוקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים' - שהקב"ה מדבר לכל יחיד בעם ישראל. וכאן יכול יהודי לטעון כיצד יכול אני ללמוד מנח, להינצל מהמים הזידונים של המבול והרי נח היה 'צדיק תמים'? לכן אומרת התורה: 'בדורותיו' (לגנאי), שנח היה רק צדיק תמים בדורותיו – ודרגה כזו של צדיקות מחייבת כל אחד.

4. **ליקוטי שיחות ה/45:** הכוח הייחודי של דיבור הוא להוציא דבר מההעלם אל הגילוי ... ולכן כאשר מדברים על אדם טוב או שבח יש לכך בוודאי השפעה טובה על האדם שמדברים עליו ובמילא זה נותן לו חיזוק וסיוע בעבודה – הדבר מביא לידי גילוי ופועל את הטוב והמעלות שלו ... ולכן מגיע סיפור השבחים של נח רק בפרשת נח ולא כבר בפרשת בראשית, כדי לסייע לנח בעבודתו [בבניית התיבה].

פסיקתא דרב כהנא יד: ויצום אל בני ישראל (שמות ו,יג) – מה צום? אמר להם: **אל תקרו לבני מורים**. וכיון שהקניטו על מי מריבה, אמר להם משה: **'שמעו נא המורים'** – אמר להם הקב"ה: כל עצמי הייתי מצוה אתכם אל תקרו לבני מורים, ואתם קורים לבני מורים?! ... לכן ... לא תביאו.

מכתב מהרבי מלובאוויטש חנוכה תשכ"א: ברצוני להוסיף נקודה אחת נוספת המופיעה בהדגשה גם בכתבי החסידות, והיא שבעת שמוכחים ילדים, על ההורה או המורה להיזהר שלא לעורר בילד תחושה של חוסר אונים או ייאוש חלילה; במילים אחרות, אסור שהילד יקבל רושם כאילו הוא עצמו אינו ראוי וכי הכול אבוד וכו' ולפיכך הוא יכול להמשיך לעשות ככל העולה על רוחו. להיפך, יש לעודד את ההרגשה של הילד שהוא מסוגל להתגבר על הקשיים העומדים בפניו בעזרת כוח רצון ונחישות.